

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1797 Συλλαμβάνεται στην Τεργέστη ο Ρήγας Φεραίος, μαζί με τον συνεργάτη του Χριστόφορο Περραιβό.

1940 Ο ελληνικός στρατός καταλαμβάνει το Αργυρόκαστρο, κατά τη διάρκεια του ελληνοϊταλικού πολέμου.

1966 Το πλοίο Ηράκλειο βουλιάζει στη Φαλκονέρα και παρασύρει στο βυθό 200 επιβάτες.

1969 Αεροπλάνο της Ολυμπιακής Αεροπορίας τύπου DC-6, που εκτελούσε την πτήση Χανιά-Αθήνα, συντρίβεται στην Κερατέα, με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους και οι 90 επιβαίνοντες (85 επιβάτες και 5 μέλη του πληρώματος).

1971 Ο καρδιοχειρουργός Γεώργιος Τόλης πραγματοποιεί την πρώτη εγχείριση «bypass» στην Ελλάδα στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός».

1974 Δημοψήφισμα για το Πολιτειακό στην Ελλάδα. Υπέρ της Αβασίλευτης Δημοκρατίας ψηφίζει το 69,2%.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1911 Νίκος Γκάτσος, ποιητής και σικουργός. (Θαν. 12/5/1992)

1943 Τζιμ Μόρισον, αμερικανός τραγουδιστής, ο ηγέτης των «Doors».

1976 Ζωή Κωνσταντοπούλου, ελληνίδα πολιτικός.

ΘΑΝΑΤΟΙ

1903 Χέρμπερτ Σπένσερ, άγγλος φιλόσοφος και κοινωνιολόγος, από τους θερμούς υποστηρικτές των θεωριών του Κάρολου Δαρβίνου περί της εξέλιξης των ειδών και συνιδρυτής του περιοδικού Economist.

1980 Τζον Λένον, βρετανός μουσικός, μέλος των Beatles. (Γεν. 9/10/1940)

2004 Ιωάννης Μπούτος, έλληνας πολιτικός, βουλευτής (ΚτΦ, ΕΡΕ, ΝΔ, ΠΑΣΟΚ), υπουργός και διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος (1993-1994).

Το ναυάγιο του «Ηράκλειον»

Μία από τις μεγαλύτερες ναυτικές τραγωδίες στις ελληνικές θάλασσες. Συνέβη τις πρώτες πρωινές ώρες της 8ης Δεκεμβρίου 1966, κοντά στην βραχονησίδα Φαλκονέρα (23 ν.μ. βορειοδυτικά της νήσου Μήλου), όταν το επιβατηγό - οχηματαγωγό πλοίο «Ηράκλειον», που εκτελούσε το δρομολόγιο Χανιά - Πειραιάς, βυθίστηκε, λόγω μετατόπισης φορτίου, με αποτέλεσμα να βρουν το θάνατο 224 άνθρωποι.

Το «Ηράκλειον» επρόκειτο να αποπλεύσει στις 7 το βράδυ της 7ης Δεκεμβρίου 1966 από το λιμάνι της Σούδας, με προορισμό τον Πειραιά. Το δρομολόγιο καθυστέρησε περίπου 20 λεπτά, εξαιτίας της καθυστερημένης άφιξης στο λιμάνι ενός φορτηγού ψυγείου, βάρους 25 τόνων, το οποίο μετέφερε εσπεριδοειδή. Ο λιμενάρχης Χανίων εξέφρασε επιφυλάξεις για την είσοδο του φορτηγού στο πλοίο, λόγω του βάρους του. Ακολούθησαν διαβουλεύσεις και οι αντηρήσεις του κάμφθηκαν. Το μοιραίο, όπως αποδείχθηκε, ψυγείο-φορτηγό φορτώθηκε βιαστικά, χωρίς να τηρηθούν οι προβλεπόμενοι κανόνες ασφαλείας. Το πλοίο αναχώρησε για τον προορισμό του στις 7:20 το βράδυ, με καπετάνιο των Εμμανουήλ Βερνίκο. Μετέφερε 206 ταξιδιώτες και 65 μέλη του πληρώματος.

Ο καιρός ήταν βροχερός και στο Αιγαίο έπνεαν άνεμοι 8 έως 9 μποφόρ, σύμφωνα με το σήμα που έφθασε στο Λιμεναρχείο Χανίων στις 8 το βράδυ. Το πλοίο συνέχισε το ταξίδι του κάτω από δύσκολες συνθήκες, μέχρι τις 2 τα ξημερώματα της 8ης Δεκεμβρίου. Την ώρα αυτή βρισκόταν κοντά στη βραχονησίδα Φαλκονέρα, στα όρια του Κρητικού με το Μυρτώο Πέλαγος, και ο κλυδωνισμός του πλοίου έγινε έντονος.

Το βαρύ φορτηγό - ψυγείο, που ήταν λυμένο, παλινδρομεί εγκάρσια και συγκρούεται με δύναμη με τα πλευρικά τοιχώματα και την πόρτα εισόδου, μέχρι που με ένα δυνατό χτύπημα σπάει τη μία από τις δύο

μπουκαπόρτες, δημιουργώντας ένα ρήγμα 17 τ.μ. Τα νερά εισβάλουν ορμητικά και ο ασυρματιστής μόλις που προλαβαίνει να εκπέμψει σήμα κινδύνου στις 2:06 π.μ.: «SOS, από Ηράκλειον, σίγμα μας 36° 52' Β., 24° 08' Α., Βυθιζόμαστε.» Και μετά η σιγή. Το πλοίο βυθίζεται μέσα σε λίγα λεπτά σε βάθος 600 - 800 μέτρων. Πολλοί παγιδεύονται στις καμπίνες, μερικές δεκάδες πέφτουν στη θάλασσα.

Το σήμα κινδύνου κινητοποιεί πολεμικά και εμπορικά πλοία, αλλά φτάνουν αργοπορημένα στο σημείο του ναυαγίου, λόγω της θαλασσοταραχής. Γύρω στις 10 το πρωί μια «Ντακότα» με συγκυβερνήτη τον βασιλιά Κωνσταντίνο υπερίπταται του σημείου του ναυαγίου και εντοπίζει το μοιραίο φορτηγό-ψυγείο να επιπλέει. Ο Τύπος θα μιλήσει για κίνηση εντυπωσιασμού του βασιλιά, αλλά υπάρχει και η εκδοχή ότι πήγε αυτοπροσώπως στο σημείο για να καταρρίψει τους ισχυρισμούς της Τουρκίας, ότι η Ελλάδα αδυνατεί να παράσχει βοήθεια σε κινδυνεύοντα σκάφη στο Αιγαίο. Τα συνεργεία διάσωσης και τα πλοία που έσπευσαν στον τόπο του ναυαγίου κτενίζουν την ευρύτερη περιοχή και κατορθώνουν να περισυλλέξουν μόνο 47 επιζώντες και 25 σορούς.

Γύρω στις 12 το μεσημέρι, όλη η Ελλάδα γνωρίζει για το τραγικό συμβάν και δεκάδες άνθρωποι συρρέουν στα γραφεία της εταιρείας Τυπάλδου σε Χανιά και Πειραιά για να μάθουν για την τύχη των αγαπημένων τους προσώπων. Η κυβέρνηση Στεφανόπουλου (3η κυβέρνηση «Αποστατών») κηρύσσει πένθος για μία εβδομάδα.

Το ναυάγιο του «Ηράκλειον» αφύπνισε το ελληνικό κράτος, που προχώρησε στη δημιουργία του θαλάμου επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και τη θεσμοθέτηση του απαγορευτικού απόπλου για τα επιβατηγά πλοία. Η δίκη των κατηγορουμένων άρχισε στις 19 Φεβρουαρίου 1968 στο Κακουργιοδικείο Πειραιά. Είχε προηγηθεί μια σειρά

αποκαλύψεων σχετικά με βαρύτατες ευθύνες του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας στην έκδοση πλαστογραφημένων πιστοποιητικών αξιοπλοΐας του σκάφους. Στο εδώλιο κάθισαν τέσσερα στελέχη της πλοιοκπιτριας εταιρείας.

Η απόφαση του δικαστηρίου εξεδόθη στις 21 Μαρτίου του ίδιου έτους. Με ποινές φυλάκισης από πέντε ως και επτά έτη τιμωρήθηκαν ο εκ των ιδιοκτητών του «Ηράκλειον» Χαράλαμπος Τυπάλδος, ο διευθυντής της εταιρείας Παναγιώτης Κόκκινος και δύο αξιωματικοί του πλοίου. Οι ποινές ξεσπίκωσαν αντιδράσεις από την πλευρά των συγγενών, οι οποίοι τις θεώρησαν πολύ επιεικές. Στις 9 Ιανουαρίου 1969 ο δικαστικός φάκελος της υπόθεσης έκλεισε οριστικά, καθώς ο Άρειος Πάγος απέρριψε την αίτηση αναίρεσης των τεσσάρων, οι οποίοι είχαν καταδικασθεί και σε δεύτερο βαθμό για το δυστύχημα.

Η 8η Δεκεμβρίου είναι ημέρα διπλού πένθους για τα Χανιά. Τρία χρόνια αργότερα, στις 8 Δεκεμβρίου 1969, ένα αεροπλάνο της Ολυμπιακής, προερχόμενο από τα Χανιά, κατέπεσε στην Κερατέα, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν και οι 90 επιβαίνοντες.

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

Το στοίχημα της εξωτερικής πολιτικής

Είναι αναμφισβήτητη δύσκολη για την κυβέρνηση και τη χώρα η περίοδος την οποία διανύουμε. Και είναι βάσιμη η ανησυχία για το μέλλον εξαιτίας των πολλών, σοβαρών θεμάτων που είναι σε εκκρεμότητα και θα πρέπει να ρυθμιστούν για να περάσουμε επιτέλους στη φάση της ανάπτυξης και της σταδιακής εξόδου από την κρίση. Προβλήματα όπως το Ασφαλιστικό, η φορολόγηση των αγροτών, αλλά και το προσφυγικό είναι προφανές ότι θα σφραγίσουν τις τύχες μας για τα επόμενα χρόνια.

Αλλά δεν είναι μόνο αυτά που θα επηρεάσουν ή και θα καθορίσουν το αύριο του τόπου. Υπάρχει και η άλλη πλευρά του νομίσματος, που ίσως να την κρύβει η σκλη-

ρή μνημονιακή πραγματικότητα, αλλά είναι παρούσα και καθημερινά αποδεικνύεται εξίσου σημαντική. Απλώς δεν επηρεάζει τόσο καθοριστικά την καθημερινότητά μας.

Αυτή την άλλη πλευρά ανέδειξαν η επίσκεψη του υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ, οι συνομιλίες που είχε και το κλίμα μέσα στο οποίο διεξήχθησαν. Και φυσικά το συμπέρασμα που αβίαστα προέκυψε ότι όσο σοβαρά είναι τα προβλήματα που μας ταλανίζουν, εξίσου σοβαρές, αν όχι και σοβαρότερες, είναι οι προοπτικές που διανοίγονται για τη χώρα, μια και αποτελεί αμετακίνητο πυλώνα σταθερότητας σε μια περιοχή και σε μια περίοδο αστάθειας και αβεβαιότητας.

Σε αυτό το ρευστό τοπίο της Νοτιοανατολι-

κής Μεσογείου η Ελλάδα βρίσκεται στην προνομιά του θέσης να έχει τη δυνατότητα να πρωταγωνιστήσει τόσο στο πολιτικό όσο και στο οικονομικό πεδίο, συγκροτώντας συμμαχίες και εξασφαλίζοντας συνεργασίες ικανές να διαμορφώσουν νέα δεδομένα. Ηδη η υπό εξέλιξη συνεργασία Ελλάδας, Κύπρου, Ισραήλ και Αιγύπτου, με βασικό όπλο την αξιοποίηση των κοιτασμάτων της περιοχής, μας αναδεικνύει σε ενεργειακό κόμβο για την Ευρώπη. Και οι προοπτικές ενισχύονται αν συνεκτιμηθούν και οι παρενέργειες που μοιραία θα προκύψουν από την ένταση στις σχέσεις Ρωσίας και Τουρκίας.

Αλλά φυσικά οι διεθνείς σχέσεις και συνεργασίες δεν επιτυγχάνονται με κάποιον αυτό-

ματο πιλότο. Προϋποθέτουν μεθοδικότητα, σχεδιασμό και ρεαλισμό. Αποσπασμένες θέσεις και απόψεις, σαφή προγραμματισμό, αποφασιστικότητα στους χειρισμούς. Και, το κυριότερο, αξιοπιστία. Την εγγύηση που οφείλει να συνεισφέρει ο κάθε συμβαλλόμενος στην όποιες μορφές συνεργασία.

Το παιχνίδι στην περιοχή έχει ανοίξει και η γεωπολιτική μας θέση μάς επιτρέπει να προσβλέπουμε μέχρι και σε πρωταγωνιστικό ρόλο. Αλλά υπό την προϋπόθεση να ξεπεράσουμε επιτέλους τα μνημονιακά μας αδιέξοδα και να βάλουμε τέλος στις εκκρεμότητες που μας κρατάνε δέσμους στο χθες, σε μια περίοδο που το μέλλον είναι εδώ και μας καλεί να το κερδίσουμε.

